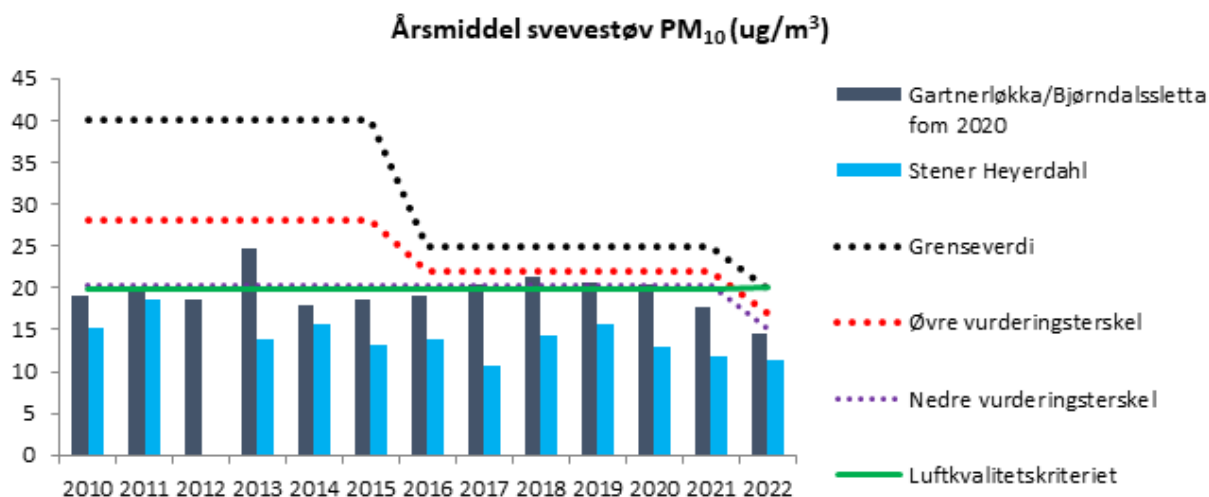
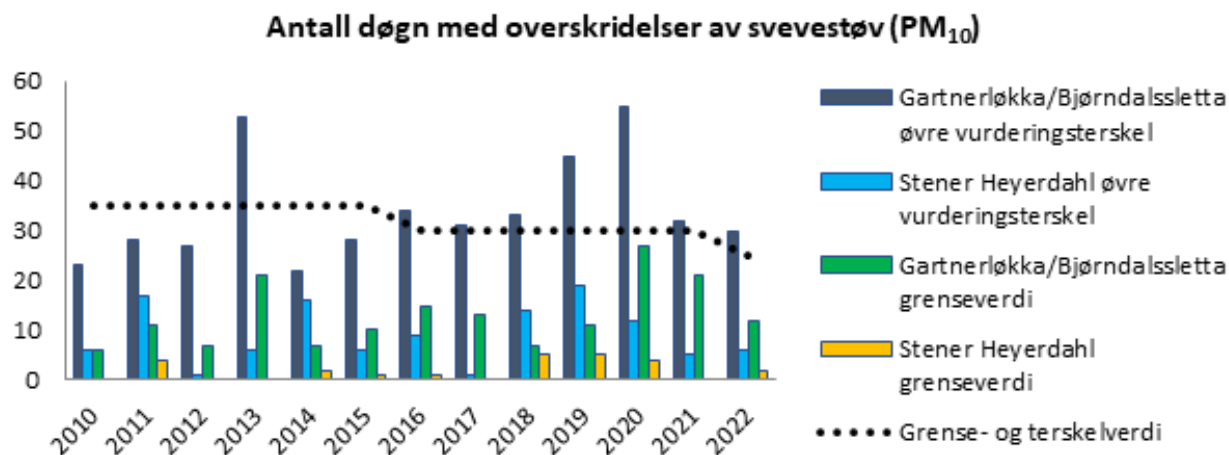

Luftkvalitet Kristiansand 2022

Hovedkildene til luftforurensning i Kristiansand er utslipp fra transport og vedfyring og det er svevestøv nivåene som er den største utfordringen. Målingene viser at grenseverdien i forurensningsforskriften for svevestøv overholdes og at det har vært noe lavere nivåer av svevestøv i 2022 enn tidligere, og det både for årgjennomsnittet og antall dager over grenseverdien. Det har vært reduksjon særlig ved den veinære målestasjonen ved Bjørndalssletta.

Figur 1. Resultater av målinger for svevestøv (PM₁₀) i Kristiansand. Grenseverdien i forurensningsforskriften overholdes. Gjeldende årsgrenseverdi for svevestøv i henhold til forskriften er 20 µg/m³. I tillegg vises øvre og nedre vurderingsterskel som utløser plikter iht. forskriften, og luftkvalitetskriteriet som er nivåer som de aller fleste kan utsettes for uten at det oppstår skadevirkninger på helse (trygg luft). Grenseverdi for årsmiddel ble senket ned fra 25 µg/m³ til 20 µg/m³ fra 01.01.2022.

Figur 2. Resultater av målinger for svevestøv (PM₁₀) i Kristiansand. I henhold til forskrift, skal døgn grenseverdier for svevestøv (PM₁₀) ikke overskrides mer enn 25 ganger i året. I tillegg vises øvre vurderingsterskel som utløser plikter iht. forskriften (eks. utarbeidelse av tiltaksutredning). Antall dager som kan overskride døgn grenseverdi ble redusert fra 30 til 25 ganger i året fra 01.01.2022.

I tillegg har luftkvaliteten blitt overvåket i 2022 ved bruk av ca. 60 mikrosensorer i områdene Grim, Lund og Kvadraturen gjennom forskningsprosjektene [Urbanitet](#) og [NordicPATH](#).

For å følge opp handlingsplanen for bedre lokal luftkvalitet (vedtatt i Bystyret 15.09.2021) og for å holde luftforurensningsnivåer under grenseverdier i forurensningsforskriften (som har blitt strengere f.o.m. 1. januar 2022) jobbet kommune med flere tiltak.

Noen av de viktigste tiltakene rettet mot forurensning fra vei er [piggdekkgebyr](#) (vinteren 2021/2022 og 2022/2023) og [panteordning for gamle piggdekk](#) for å øke piggfriandel. Nasjonale piggdekktegninger viser at Kristiansand har hatt størst økning i andelen som kjører piggfritt i 2022. Økning var hele fire prosent på ett år, til 75 prosent. Vedtatt mål er piggfriandel på 85 %. Bystyret fattet vedtak om å avvikle piggdekkgebyret 7. juni 2022 og det har vært lang prosess for å få avviklet denne ordningen.

Tabell 2. Andel piggfrie dekk i Kristiansand 2008 – 2022

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Glatt data	59 %	60 %	63 %	63 %	63 %	63 %	62 %	62 %	62 %	63 %	64 %	66 %	69 %	71 %	75 %

Andre viktige tiltak for å redusere forurensning fra vei veieiere har jobbet aktivt med var økt veirenhold og støvdempende tiltak. Kommunen har også jobbet med tiltak mot forurensning fra vedfyring - stimulere til utskiftning til rentbrennende vedovner ([Panteordning for gamle ikke-rentbrennende ildsteder](#), under revisjon), riktig fyringsteknikk og redusert behov for vedfyring (energiltak eks. - [Energiportalen](#)).

Luftkvalitet overvåkes også ved industri. Målingene av metaller ved Glencore Nikkelverk viser at nikkel nivåer ligger fortsatt over målsettingsverdi. Det er utarbeidet tiltaksutredning og handlingsplan og det jobbes målrettet med å redusere nikkelforurensning. Ved Elkem måles svoveldioksid (SO₂). Målingene viser at nivåer ligger under grenseverdi, men det kan forekomme dager med høyere SO₂ nivåer.